

Asia: VN/33605/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa, että siinä luonnostelluista leikkauksista sairausvakuutuskorvauksiin tulee luopua. Vanhuspalvelujen lisärahoitusta pitää löytyä muilla keinoin. Luonnostellut leikkaukset aiheuttaisivat hoitovelan kumuloitumista vielä lisää sekä aiheuttaisivat julkiseen talouteen nyt kaavailtuja kelakorvauksien leikkauksia huomattavasti suuremmat lisämenot toisaalla.

Monikanavarahoitusta arvioinut parlamentaarinen työryhmä katsoi yksimielisesti, että kelakorvauksien kokonaisuuteen palataan, kun hyvinvointialueet ovat ottaneet terveyspalvelujen järjestämisvastuun. Maan hallituksen tulee kunnioittaa parlamentaarisen työryhmän näkemystä, jota myös SAK tukee.

Yksityisen hoidon korvausten leikkaus ei olisi julkisen talouden menoja supistava toimi. Menot päinvastoin nousisivat, koska merkittävä osa nykyisistä yksityisen sektorin käynneistä siirtyisi julkiselle sektorille. Asiakkaan oman rahoitusosuuden takia yksityiset palvelut ovat veronmaksajille selvästi edullisemmat kuin julkiset palvelut. Korona-aikana hoitovelkaa on kumuloitunut yhä lisääntyvässä määrin. On kokonaisuuden kannalta tehokasta, että hoitovajeen kattamisessa hyödynnetään myös yksityistä sektoria erityisesti palvelujen järjestämisvastuun siirtymävaiheen aikana.

Kela-korvauksien leikkaukset vaarantaisivat myös asetettujen hoitotakuutavoitteiden saavuttamisen.

Kela-korvausten leikkaaminen pahentaisi julkisten terveyspalvelujen saatavuusongelmia. Palvelujen kysyntä kasvaisi selvästi enemmän kuin rahoitus vahvistuisi. Osaa nykyisistä terveyspalveluista ei ole

tosiasiallisesti kohtuudella edes saatavissa julkiselta sektorilta. Tilanne vaihtelee erikoisaloittain ja on myös tasa-arvokysymys, koska esimerkiksi erikoislääkärin osaamista edellyttäviä gynekologin tai silmälääkärin avopalveluja on erittäin vaikea saada julkiselta sektorilta.

Terveyspalvelujen saatavuuden heikentyminen lisäisi eriarvoisuutta. Hyvin toimeentulevat ja hyvässä työmarkkina-asemassa olevat hankkisivat yksityisiä terveyspalveluja joka tapauksessa ilman kelakorvauksiakin, työnantajan järjestämänä, yksityisvakuutuksella tai muutoin itse rahoittaen. Tällä hetkellä kaikki sosioekonomiset ryhmät käyttävät ja hyötyvät sairaanhoidon ja tutkimuksien kelakorvauksista, ja merkitys on suhteellisesti suurempi alemmille sosioekonomisille ryhmille.

Lisäksi kelakorvaukset mahdollistavat käytettyjen yksityispalvelujen tarkat tiedot ja tilastoinnin.

Kela-korvauksilla on kansalaisten tuki. Lähes 70 prosenttia suomalaisista vastustaa korvausten leikkauksia.

SAK esittää luonnostellusta HE:stä luopumista ja tavoitellun säästön etsimistä muilla keinoilla.

Vanhala Laura
SAK ry - Riitta Työläjärvi, asiantuntijalääkäri